

Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i.

TISKOVÁ ZPRÁVA

Sucho se loni stalo nejvýznamnější abiotickou příčinou poškození lesních dřevin

Strnady – 30. 8. 2017 – Větru, jakožto nejdominantnější příčině poškození lesů, vzalo loni vítr z plachet sucho. Lesní ochranná služba VÚLHM eviduje podle došlých hlášení vlastníků a správců lesa 55,2 % podílu poškození porostů suchem.

Hlášený objem těžeb dřeva v důsledku chřadnutí/poškození suchem byl v roce 2016 1,4 milionu metrů krychlových. To je trojnásobek objemu hlášeného v roce 2015 a zcela jistě se do těchto těžeb promítlo postupné chřadnutí stromů po suchých a teplých letech 2015 a 2016. „Nelze tedy vyloučit, že vysoký objem těžeb dřeva poškozeného suchem zaznamenáme i v tomto roce, kdy v závislosti na průběhu srážek a teplot může dojít k dalšímu chřadnutí a odumírání stromů oslabených suchem v období 2015 až 2016,“ informují odborníci na ekologii lesa Vít Šrámek a Radek Novotný.

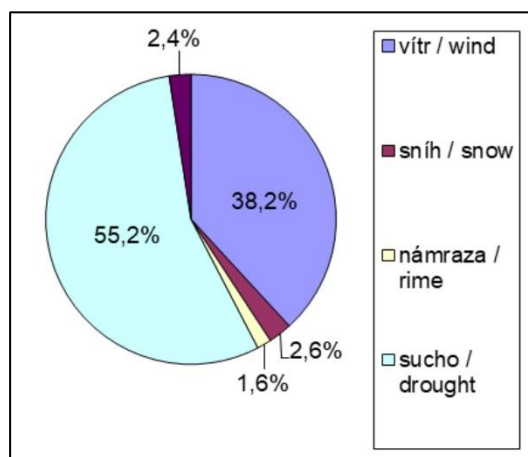
Evidované poškození porostů suchem od roku 1990 (m³):

1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
284 811	449 780	518 263	1 195 811	1 531 798	1 481 380	595,635	194 192	207 667
1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
188 363	196 298	157 350	113 282	292 406	457 380	378 044	294 564	243 415
2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
255 609	203 242	126 835	140 333	172 857	205 549	318 928	473 959	1 401 956

Zdroj: Zpravodaj ochrany lesa, Supplementum 2017

Objem těžeb dřeva poškozeného vlivem sucha klesal od roku 2005, a to prakticky až do roku 2010. Od té doby objem dřeva vytěženého po negativním vlivu sucha trvale narůstá, přičemž meziroční nárůst 2015–2016 je až trojnásobný! „Vzhledem ke kolísání teplot a nerovnoměrnému rozložení srážek v průběhu roku, lze zřejmě bohužel očekávat vysoké objemy nahodilých těžeb v této kategorii i v dalších letech. Ohroženy jsou především smrkové porosty v nižších nadmořských výškách (3.–5. LVS), kde je smrk pěstován ve svém produkčním optimu, ale zároveň se zde nachází mimo své optimum ekologické,“ přidávají svoji prognózu řešitelé.

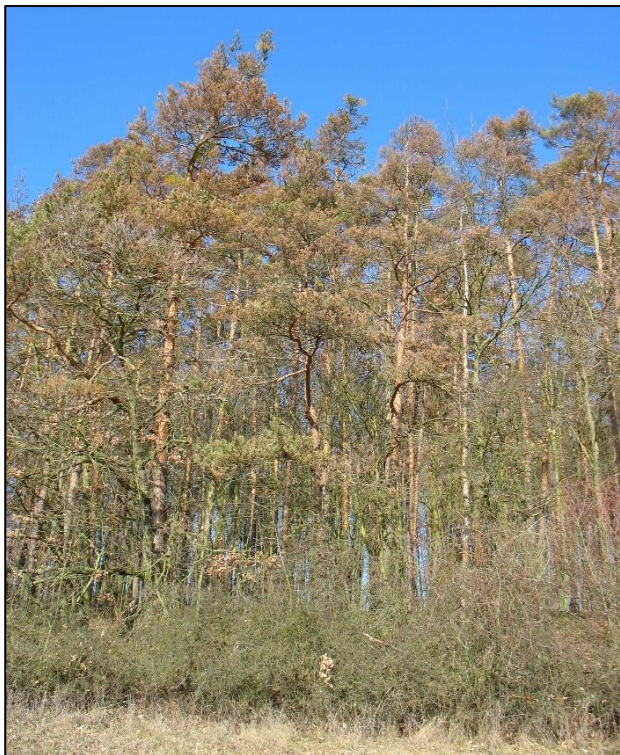
Působení sucha v jednom roce ovlivňuje vegetaci, včetně lesních porostů, i v letech následujících. Rok 2016 byl na části území Česka srážkově příznivý nebo alespoň normální, ovšem v důsledku nadprůměrných teplot byly i v roce 2016 ztráty vody z lesních porostů vysoké a vyskytovaly se regiony, které byly suchem výrazně postiženy už druhý rok po sobě, a tak se dřeviny s dopady velmi suchého roku 2015 nemohly dostatečně vyrovnat. Následky suchého roku 2015 byly v některých regionech zesíleny nepříznivými podmínkami roku 2016, a tak je téměř jisté, že následky sucha a vysokých teplot budou patrné letos, příští rok a možná i v dalších letech. „Nezbývá než opakovaně konstatovat, že k největším škodám suchem dochází v oblastech, kde se ekosystémy potýkají s nedostatkem srážek dlouhodobě. Regionem, ze kterého již řadu

Podíl poškození porostů jednotlivými abiotickými vlivy v roce 2016, Zdroj: Zpravodaj ochrany lesa, Supplementum, 2017

Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i.

let přichází nejvíce hlášení o škodách suchem je střední a severní Morava. Za rok 2016 se v došlých hlášeních objevují objemy dřeva vytěženého po poškození suchem v celkové výši 1,40 mil. m³. Z toho z moravských krajů (Moravskoslezský, Olomoucký, Zlínský a Jihomoravský) bylo nahlášeno 884 tis. m³ dřeva, což jsou téměř dvě třetiny (63 %) z celkového objemu dřeva poškozeného suchem,” upřesňují odborníci.

V roce 2015 byl tento podíl zhruba poloviční, došlo tedy ke zhoršení situace. Nicméně v letech 2014 a 2013 byla situace na území Moravy ještě horší (podíl na těžbách uschlých stromů byl 84, resp. 81 %). Mimo Moravu byly vysoké objemy těžeb uschlých stromů v roce 2016 hlášeny z Jihočeského kraje (192 tis. m³; 2015 – 81 tis. m³) a z Vysočiny (114 tis. m³; 2015 – 72 tis. m³). „I v těchto dvou krajích došlo k dalšímu výraznému nárůstu objemu dřeva vytěženého z porostů poškozených suchem a situaci zde hodnotíme jako značně nepříznivou,” uvádějí experti.

Jejich poznatky o povětrnostních podmínkách, nahodilých těžbách a abiotických poškozeních za loňský rok jsou publikovány ve Zpravodaji ochrany lesa 2017 a ve Zpravodaji ochrany lesa, Supplementum 2017, z něhož jsou čerpána i čísla za uplynulé roky.

Zpravodaj ochrany lesa 2017:

http://www.vulhm.cz/sites/File/vydavatelstva_cinnost/zpravodaj_ochrany_lesa/ZOL_20-2017.pdf.pdf

Zpravodaj ochrany lesa, Supplementum 2017:

http://www.vulhm.cz/sites/File/vydavatelstva_cinnost/zpravodaj_ochrany_lesa_suppl/ZOL_suppl_2017.pdf

*Kontakt na odborníky z Útvaru
ekologie lesa VÚLHM:*

*Doc. Ing. Vít Šrámek, Ph.D.,
sramek@vulhm.cz,*

*Ing. Radek Novotný, Ph.D.,
novotny@vulhm.cz*

*Ilustrační fotografie: borovice lesní
usychající vlivem sucha, archiv
VÚLHM*